

**I anledning, af h.k. höghet
kron-prinsens födelse; tal hållet
i en samling ...**

1700-1829 81 Ca Kronpr. Gustaf Br. 1799

[Gustaf prins af Wala]

Vitt. Sv.
Vera Kunst-
Gustaf Prins/Wala
(Bor.)

1700 - 1829
1799

F anledning,
af
S. K. Höghet
Kron-Prinsens
Födelse;
L U L

Hället i en Samling af Wänner
i Uweſta den 24 November 1799.

F U S E N,
Tryckt hos Pehr Ol. Nyman 1799.

Söreställ dig det trånga rum innom
hwilket dit Ryckte skall instränkas: ty he-
la jorden är allenast en punct och det,
som deraf bebos är en liten wrå.

ANTONIN.

Mine Wänner.

Wi äro samlade, at deltaga i den stora och allmänna glädje, som utgjuter sig öfwer Swea Land ifrån Thronen neder til den låga hyddan — Föremålet för våra gemensamme önskingar är kommet i dagen: Himmelen har skänkt oss en Prins.

Om wäl en glad stund i det mänskliga lifwet är en dyrbar gåfwa för den goda och känslofulla Naturen — Om i sjelfwa inbillningens werld den af misöden nedtryckte kan trösta sig för et ögnablick af smickrande förhoppningar, och förgåta sina mödor: Hur lycklige skatta wi oss wid närwarande ljufwa sammanträde af wänner, helgadt af den Medborgerliga Äran och Dygden! Det sätter en lässång i våra munnar til lifwets Gud och Fader, och intrycker i våra hjertan en helig kän-

fla af Fäderneslandets Sällhet för när-
varande och kommande Slägte.

Jag behöfwer icke tala mycket i detta
ämne för Eder i örne och ädle vårt Slä-
tes Prydnader, som sjelfwe förstå at tala
ömhätens språk — J som kännen värdet
af det helgade Mors-namnet och den hus-
liga Sällheten. — J som med en känsla
som närmast liknar ofskuldens och fridens,
i det förr så lyckliga Eden, fådt fasta el-
diga blickar til den wägga, som wittnar
om en dygdig kärlek och des ljuswa be-
löning — J som med lifwets yttersta fa-
ror och i wändans mörka stunder öfwer-
låten at werlden nya wareser, nya plan-
teringar för tider och ewigheter, at grund-
lägga och bibehålla ewigt fortfarande
Samfund och Styrelser: J kännen Hög-
tidligheten af den Glädje hwarmed Kan-

dets Drottning genom sin lyckliga neder-
komst uppfylt Konungen sin Herres och
Hans trogna Folks hjertan, ty I ären
skapade för ämheten och et ämt deltagan-
de i kärlekens heliga och äma wärf.

Men wi nyttje Friheten, at öfwerläm-
na åt det manliga förståndet andre ämnen
til betraktelser, til hwilka dagens Hög-
tidlighet föranleder — Det är wäl ingen
ibland oss hwilken, såsom wån af den
stora Samfunds - Medborgerligheten, och
deltagare i des äden, icke räknar den Tid-
punct högst märkwärdig, då en Prins
föddes til werlden, med Ursrättighet til
en Krona — Ty wi kunna icke neka oss den
anmärkning, at hwar enskildt människas
första inträde på jorden är af underbar
inflytelse och werkan på mänsklighetens
Sällhet eller weflagan; at då denna nya
warelse blir utwecklad genom upfostran,

grundsatser, Tidsbdden och Naturs.gåfwor,
 såsom blomman ur sin knopp och kårnan
 i sit skal, kan den blifwa et glådande ljus
 för sit Slågte, med egenskaper, gärningar
 och yrken, som äro gagnande och hedran-
 de, som äro lysande och öfwerträffande,
 flödande af ljus och förståndighet, af söt-
 ma och wållust å det medborgeliga lif-
 wet; eller kan möjeligen denna warelse,
 som nu så oskyldigt ler, leker och hwilar i
 sin Moders armar wid åldrens mognad be-
 dragen af olyckliga ingifwelser, låklad af
 starka sinnes retelser, och drefwen af Pas-
 sionernes stormwindar, i djupet af laster-
 nes mörka och infernaliske Spher, blifwa
 en Samhällets gissel och wanbörding, en
 djerf åfventyrare och swermare, at för-
 störa och nederbryta, at krossa och för-
 fåra; eller en lätjans och wållustens wek-
 ling, et redskap för sjöko-list och rånker,

en ofredsstiftare med tablets och lögnens pilar, at gifwa djupa och ofta dödliga sår i deras bröst, som älska frid och Sanning. Af dessa anledningar hwad är naturligare, än at uplyste Medborgare, under djupt begrundande af Gudsordens råd och wägar, fästa skarpa blickar på den Förste Budbäraren, som nedstiger ifrån det Kongl. Palatset och förkunnar, at en Prins är kommen i dagen, född med Thronens hela glans, född med magt och wälde öfwer millioner människor.

Et forntidens snille och som sjelf varit lyckans mäktige gunstling har sagdt: Att en stor lycka är en stor tråldom. Hwad skall man då säga om den största lyckan på jorden, som är at wara född til en Krona, denna herrlighet och ära, som i afunden och det försåtliga smickret har

fine store och oförsonlige fiender? Store äro
 de frestelser och faror, hwilka hota dem,
 som genom födslen äro af lyckan uplyf-
 tade, at wara jordens Gudar — Hwem kan
 skåda deras första lifsgryning, utan en
 suckande ande, och at tilbedjande i stoftet
 inför alla werldars Herre anropa wishe-
 tens beskärmande öga öfwer den spåda
 warelse, innom hwars waka och purpur-
 glänsande omklädsel et nytt Tidwarf för
 werlden har tändt sig, antingen med fri-
 dens och lycksalighetens morgonrådnad
 öfwer våra boningar och våra barn, dem
 wi så hjerteligen älska, eller med wre-
 dens äska öfwer deras hufwuden. — Sols-
 ljuset i sin morgonprakt gläder alla lef-
 wande wäsen och lockar Herdarne ut, sjun-
 gande och dansande på de grönskande fäl-
 ten; Men hwad gör det swarta och ljun-
 gande Målnet, som reser sig öfwer de

stälta Torn och Bergspetsar? Hvilken lärdom för underfåtare wid denna borgerliga glädjefest, och hvilken warnande spegel för den mågtige förtroökaren!

Zwars lycka bygd på andras wraak
 Skall ramla när han tryggast hwilar.
 Ty wet at Zimlens åsteilar
 Ej weja lyckans höga Tak.

Det är sant, at framtidens mörker är ogenomträngeligt, och at efterwerldens Domstol är den säkraste borgen för Sanningen. — Men det är ock lika sant, at uti et Land, där Lagarne upwäcka fruktan, och fruktan är Wisnets sköld emot de orolige och gränslöse begärens utbrott; at i et Land där Religion och Medborgerlighet förena sig, at uplysa och gagna, at gläda och öfwertala til Sanning

och Godhet, wålgörande och ofskuld, så-
 som Thronens och Samhällets gemensam-
 me Stöd och Grundpelare; at i et Land,
 hwarest änteligen Folkets werksamme för-
 mågor, seder, lynnen och tänkesätt bil-
 das och blifwa styrde efter allmänna up-
 lysningens, Lagens, idoghetens och den
 ädlare frihetens esprit och grundsatser,
 där kunna ej andre — hören Mine Wän-
 ner — ej andre, än gode och wålgörande
 Prinsar upstå. — Prinsar ädle i mandom
 och behjertenhet, omgjordade med Rätt-
 wisans swärd och bälte, Krönte med fri-
 dens Lager, omkådde och skyddade med
 magt af sjelfwa Gudomligheten. — O!
 mitt Fädernesland kån din Sålhet!
 Högt äro dine barn uphöjde i Sannings-
 ljusets fria och heliga Regioner öfwer
 alla de farhågor och förskräckelser, dem
 Tidens förfärliga catastropher injaga.

Om de synas, desse ryflige uptråden af den jordiska Urans och Lyckans wanstlighet, at förmörkla den ljusa och glada stjernan för Prinsars födelse och öden, så flyn i swarta skuggor för vår syn. I skolen icke orena den heliga låga, som brinner i våra bröst för Konung och Fädernesland — icke förgifta vår glada dag — De skola fast mer dessa för alla Regenter och Folkslag så ryswärda och högt talande minneswärdar af den ewiga Rättwisansdomar, råd och verk i sin Regering höja glansen af Swenska Folkets Sällhet. — Ty; hwad hafwa wäl wi at beställa med Fanatismens blodiga uptåg? med des tunga och tryckande hand öfwer Nationer? med des orättwisa behandlingar, at heldre tilflapa ofunnige och undergifne, olycklige och suckande, än uplyste och sjelstänkande, lycklige och förnöjde warelser? med des wanårande lyst-

nader, at på strømmer af blod upresa
 prakt och elände? Den tiden är länge
 sedan förbi, då det gamla Manhems for-
 ne Innebyggare hafwa druckit ur en så
 oren källa; då de i Tyraniets och wid-
 skeppelsens djupa mörker fjettrade, blef-
 wo dragne liksom i släptåg i en afgrund
 af willfarelser, brott och misgärningar.

O! mitt Fädernesland; hör ännu en
 gång: Hvilka äro de hjeltar som löst o-
 ket af Din hals och brutet dine fjettrar?
 Hvilka äro de wise och starke Konun-
 gar, som wakadt och kämpadt med digra
 bekymmer och lifsfaror för din sjelfstån-
 dighet och uplysning, för din ära och säll-
 het? Hvilka de wälgbörare, dem dine
 barn hafwa, at tacka för hwad de nu
 äro, i en högre grad af sinnes och för-
 ståndsodling, af frihets- och samhällsbyg-
 der, af ordningsamhet, flit och wäl-

stånd? Du känner dem — och hwilken
ibland oss skulle wåga nalkas den Kongl.
GUSTAVIANske Famillens Grafwårdar,
utan at lyfta ögon och händer åt Him-
melen och gjuta tacksamhets tårar? Ännu
mer, när wi besinna, at nya Tefningar
af Åra och wålsignelse framskjuta ur den
åldriga Stam, hwars präktiga Kronor
och Spiror, hwilka Tid efter annan un-
dergådt förgångelsen, blifwa Nordens e-
wiga Prydnader. — Den Thron-Ärswinge
som härifrån utgådt och nu utgör Lan-
dets allmänna glädje wittnar högtidligen,
at Himmelens Herre tänker på Swea
Folk i Nåd och Barmhertighet. Wålsig-
nad ware vårt Konungahus och wålsig-
nad den Thron, som prydes af GUSTAF
ADOLPHS Dygder! Skön upgår Din
Tefnads morgon Du GUSTAF ADOLPHS
Son på en Thron-Himmel, lysande med
så präktiga Juweler — Den låfwar Gåder.

neslandet et stort och glädjefullt hopp, under en Konung, som lyckligen genomwandradt ungdomens och Passionernes farligaste Ålder och hwars hjerta styres af den milda wishetens lugn, eller hwad den store Antonin kallat Själens goda ordning och beskaffenhet.

Och härifrån är wishetens Regering; icke den falska och försåtliga, som störtar sig på oskulden och den swage såsom Lejonet på sitt rof; utan den rena och Sannings-strålande hwars ädla och mågtiga kraft är för lifwets ordning och sällhet. Dock den wise är lik en ädel sten, som icke af alla igenkännas. Tiden, Lyckan, Snillet och sjelfwe den wises mod, som i motgångens swarta bölja och farans stund icke sjunker, wäste uptäcka och framställa honom såsom en Lagens och ordningens wån; såsom en tröstande och beskär-

mande Engel för den tryckta mänskligheten — och såsom en Urans Hjelte at nedtrycka och näpfa sjelfswäld, Religionens och Lagars trampare.

Beskärma då O! Herre, alla Konungars Konung, med Din höggra hands starkhet Din Smordas Regering! Ledsaga honom på alla Hans vägar med Dit ansiktets ljus. Frögda Drottningens hjerta med Din salighet, och bewara den för Swea barn så dyrbara skatt, som Din Godhet nederlagdt i hennes Moderliga sköte.

Stor är Din Barmhertighet, Himmelste Fader hwarmed Du omfattadt Enke, Drottningen och stor är Hennes, hela Konungahusets och Landets glädje verksamer. Herre! låt alla se, at detta är Dit werk och at Din hand gjordt och beredt det.

Du, som nådeligen hört och fullkomnat
Dina trogna barns önskingar och begär,
bönhör widare när wi rope til Dig: wäl-
signa Din arfweidel och uphöj Dit Folk
til ewig tid.

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

